

= TOLERANCE =

Open Educational Resources
for educating in diversity

Xeno-Tolerantie

Ondersteunen van VET-leerkrachten en –begeleiders om radicalisering te voorkomen

Tweede nieuwsbrief – December 2016

9 onderwijsorganisaties uit 9 EU-landen namen deel aan een Erasmus+ strategische samenwerking om richtlijnen en hulpmiddelen te ontwikkelen en zo radicalisering, wat kan leiden tot gewelddadig extremisme, te voorkomen.

► **Wat is de radicaliserings-context in elk land?**

► **Is de VET-sector voorbereid om radicalisering te voorkomen?**

In elk land werd de huidige stand van zaken onderzocht. Het doel was in elk land na te gaan hoe onderwijs en begeleiding voorbereid waren om op te treden tegen radicalisering, zowel preventie van als reactie op radicalisering, om zo enkele noden vast te stellen die het project zou kunnen invullen.

Methode voor analyse van de noden

Ons onderzoek combineerde desktop research, met onder meer literatuurstudies van – maar niet gelimiteerd tot – beschikbare online data, met focusgroepen bestaande uit leerkrachten en begeleiders, en individuele interviews met leden uit de doelgroepen en belanghebbende (mensen uit het werkveld met een bredere kijk op het onderwerp of in leidinggevende functies). Elke partner diende een nationaal rapport in, van waaruit een transnationale samenvatting werd opgesteld. Alle rapporten zijn in het Engels ter inzage gezet op onze website.

Bestudeerde onderwerpen

We hebben bijzondere aandacht besteed aan de opleiding van leerkrachten, begeleiders en opvoeders, om na te gaan in welke mate zij voorbereid zijn om om te gaan met conflictsituaties, om radicalisering tegen te gaan en om gepast te reageren in geval van problemen. Worden thema's als tolerantie en radicalisering opgenomen in hun aanvangstraining? Welke bijscholingen zijn er voorhanden? Als radicalisering an sich niet besproken wordt, zijn er dan bijscholingen die een oplossing kunnen bieden voor deze noden? Bestaande acties, methoden en leermiddelen in de breedste zin van het woord zijn onderzocht. Ze werden ook beschreven in onze nationale rapporten. Overdrachtmogelijkheden van belangrijke hulpbronnen werden geëvalueerd. Door de noden met het bestaande aanbod te vergelijken heeft ieder van ons getracht om de belangrijkste noden vast te stellen. Alsook aanbevelingen te doen die in de richtlijnen van het project opgenomen zouden moeten worden

Onderwijs kan een rol spelen bij:

- **Het creëren van een omgeving waarin de lerenden beschouwd worden als gelijken, met het gevoel gehoord te worden zonder discriminatie**
- **Het beperken van geweld dat ervaren kan worden in de onderwijsinstelling**
- **Het vasthouden aan het principe van het klaslokaal als seculieren ruimte**
- **Het ontwikkelen van een seculiere cultuur, waarin het onderscheid gemaakt wordt tussen feiten en geloofsovertuigingen**
- **Het respecteren van individu's en hun opvattingen**
- **Het promoten van een positieve wereldvisie**
- **Het in staat zijn om debatten te leiden**
- **Het promoten van tolerantie als een waarde**
- **Het opsporen van vroege tekenen van radicalisering**

Open Educational Resources (OER)

In ons onderzoek hebben we bijzondere aandacht geschonken aan bestaande onderwijs- en leermiddelen die vrij en onbeperkt toegankelijk zijn. We verwijzen hiermee naar de definitie van UNESCO : “teaching, learning and research materials in any medium, digital or otherwise, that reside in the public domain or have been released under an open license that permits no-cost access, use, adaptation and redistribution by others with no or limited restrictions.”

Enkele resultaten

- 1) Een verscheidenheid van nationale achtergronden aangaande geschiedenis en bedreigingen maar gemeenschappelijke behoeftes wat preventie betreft.
- 2) Een behoefte om meer toegankelijke leermogelijkheden te voorzien voor leerkrachten, trainers en onderwijzers.
- 3) Een behoefte om studieverlagen te ontwikkelen om bewustzijn voor scholen en leerkrachten te ontwikkelen
- 4) Een behoefte om leermaterialen te ontwikkelen die leerkrachten kunnen gebruiken in een klaslokaal om radicalisering te voorkomen.

In het algemeen is er nog steeds een grote verscheidenheid van seminaries, training modules, goede praktijkvoorbeelden, peer- en mentor cursussen en workshops die worden aangeboden door verschillende centra doorheen de verschillende landen. Het probleem is dat trainers te weinig tijd hebben om deel te nemen omdat er vele andere training sessies zijn die de prioriteit hebben.

Bijvoorbeeld

80 minuten durende seminaries georganiseerd door de pedagogische instituten van **Cyprus** in scholen die geïnteresseerd zijn.

- Doeltreffende communicatie
- Probleemoplossing
- Verschillen in scholen rond antiracismebeleid en acties
- Onderwijzen over controversiële problemen gerelateerd aan mensenrechten.
- Leerlingen sensibiliseren over racisme en onverdraagzaamheid.
- Literatuur tegen haatspraak.

In **Spanje** voorziet de Alcalá de Henares University een online cursus voor expertise in onderwijssituaties die gericht is op het ontwikkelen van een collegiale aanpak voor moeilijke situaties.

6-urige modules die deel uitmaken van het doorlopende opleidingsaanbod voor leerkrachten in **Frankrijk**

- Hoe burgerschap debatten invoeren?
- Onderwijs naar media: een digitale cultuur voor een verantwoord internet
- De waarden van de Republiek overbrengen
- Schooluitval voorkomen

In **Oostenrijk** heeft *Die Kämtner Volkshochschulen* een interne cursus georganiseerd in 2016 over Salafisme en deradicalisering.

In **Slovenië** biedt de overheid op haar website een sectie aan voor 'een verdraagzame samenleving'. Negen organisaties bieden leermateriaal, seminaries, workshops en handleidingen aan voor lager, secundair en hoger onderwijs, rond tolerantie, verscheidenheid, vluchtelingen, mensenrechten, democratie, ... De workshops kunnen gebruik worden door leerkrachten in hun school of ze kunnen mensen van die organisatie uitnodigen om ze uit te voeren.

Portugal organiseert workshops voor lerarenopleiders rond het ontwikkelen van leermateriaal met het oog op diversiteit in cultuur, geslacht, etniciteit, sociaal-maatschappelijke verschillen.

In Piemonte in **Italië** geeft een centrum permanente trainingen voor lerarenopleiders. Via een platform stellen ze zelf ontwikkelde documenten, methods en hulpmiddelen ter beschikking. Focusgroepen, forums en nieuwsbrieven zijn beschikbaar.

In **Roemenië** kunnen leerkrachten deelnemen aan mentoracties waar ze nieuw materiaal leren gebruiken en ermee kunnen experimenteren op hun eigen school. Zulke cursussen zijn heel interactief en brengen kennis over naar individuele culturele contexten.

Coördinator België: Manuella Borghs
CVO HIK – Kleinhoefstraat 4, Geel
manuella.borghs@hik.be / +32(0)14562322
Website: <http://www.allo-tolerance.eu>

Dit project is een transnationale partnerschap gefinancierd met de steun van het Erasmus+ programma van de Europese Commissie. Deze publicatie geeft enkel de mening weer van de auteur. De commissie kan dus niet verantwoordelijk worden gesteld op welke manier de informatie wordt gebruikt.

